

Briuselis, 2021 m. gegužės 28 d.
(OR. en)

9158/21

LIMITE

ENFOPOL 201
SIRIS 50
COPEN 247
SCHENGEN 48
IXIM 99
CODEC 790
IA 104

Tarpinstitucinė byla:
2020/0349(COD)

PRANEŠIMAS

nuo: Pirmininkaujančios valstybės narės
kam: Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai

Ankstesnio
dokumento Nr.: 5388/7/21 REV 7
Komisijos dok. Nr.: 13908/20+COR 1

Dalykas: Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo dėl Europolo bendradarbiavimo su privačiais subjektais, Europolo atliekamo asmens duomenų tvarkymo padedant atlikti nusikalstamų veikų tyrimus ir Europolo vaidmens mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2016/794
– Pažangos ataskaita

I. IVADAS

1. Pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo dėl Europolo bendradarbiavimo su privačiais subjektais, Europolo atliekamo asmens duomenų tvarkymo padedant atlikti nusikalstamų veikų tyrimus ir Europolo vaidmens mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2016/794¹, Komisija pateikė 2020 m. gruodžio 9 d. Pasiūlymas grindžiamas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 88 straipsniu, todėl jam taikytina įprasta teisėkūros procedūra. Pateikiant pasiūlymą buvo pateiktas ir poveikio vertinimas².

¹ Dok. 13908/20 + COR 1.

² Dok. 13908/20 ADD 1 + ADD 2 + ADD 3 (+ COR).

2. Tuo pat metu Komisija pateikė susijusį pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo dėl Europolo įvedamų perspėjimų iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/1862 dėl Šengeno informacinės sistemos (SIS) sukūrimo, eksploatavimo ir naudojimo policijos bendradarbiavimui ir teisminiam bendradarbiavimui baudžiamosiose bylose³.
3. Pasiūlymo tikslas – sustiprinti Europolo įgaliojimus tam tikrose srityse, kuriose valstybės narės nurodė didelius veiklos poreikius, pavyzdžiui, pagerinti Europolo bendradarbiavimą su privačiais subjektais ir trečiosiomis šalimis, paaiškinti Europolo galimybes tvarkyti didelius ir sudėtingus duomenų rinkinius ir sustiprinti Europolo vaidmenį mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje. Pasiūlymu taip pat siekiama sustiprinti Europolo bendradarbiavimą su Europos prokuratūra, suderinti Europolo duomenų apsaugos tvarką su Reglamentu (ES) 2018/1725, išplėsti Europolo galimybes prašyti pradėti nusikalstamų veikų tyrimą valstybėje narėje ir sudaryti Europolui sąlygas teikti trečiųjų šalių duomenis pirminės grandies pareigūnams pasitelkiant Šengeno informacinę sistemą (SIS).
4. Airija pasinaudojo prie Sutarčių pridėto Protokolo Nr. 21 dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės 3 straipsnyje numatyta galimybe ir pranešė pageidaujanti dalyvauti priimant ir taikant siūlomą priemonę. Taikant prie Sutarčių pridėtą Protokolą Nr. 22 dėl Danijos pozicijos, Danija nedalyvauja priimant siūlomą priemonę.
5. Europos Parlamentas (EP) pranešėju paskyrė Javierą ZARZALEJOSĄ (PPE, ES). 2021 m. gegužės 26 d. J. ZARZALEJOSAS EP Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetui (LIBE) pateikė pranešimo projektą. Pakeitimai gali būti pateikti iki 2021 m. birželio 4 d.

³ Dok. 13882/20.

II. DARBAS TARYBOJE

6. Darbas buvo organizuojamas pagal devynis teminius komponentus, o pasiūlymai iki šiol buvo aptarti 12 Teisėsaugos darbo grupės posėdžių ir viename Keitimosi informacija TVR srityje darbo grupės posėdyje; dar du Teisėsaugos darbo grupės posėdžiai suplanuoti 2021 m. birželio 14 d. ir 21 d., po to pirmininkaujanti valstybė narė pateiks savo darbo rezultatus Nuolatinių atstovų komitetui, kad būtų gauti įgaliojimai vesti derybas su EP dėl kuo daugiau derybų komponentų.
7. Padaryta didelė pažanga. Galima sakyti, kad darbas dėl kai kurių komponentų jau yra užbaigtas arba praktiškai nebereikalauja tolesnių diskusijų, išskyrus tam tikrus galutinius techninius patikslinimus: tai visų pirma pasakytina apie 1 ir 5 komponentus dėl bendradarbiavimo atitinkamai su privačiais subjektais ir trečiosiomis šalimis, taip pat apie 3 komponentą dėl Europolo vaidmens inovacijų srityje ir 6 komponentą dėl Europolo ir Europos prokuratūros santykių. Galiausiai valstybės narės taip pat visiškai susitarė dėl reikiamų pakeitimų 7 komponente dėl baudžiamųjų procesų inicijavimo.
8. Taip pat galima pažymėti, kad padaryta didelė pažanga dėl likusių svarstomų komponentų. 2 komponentas dėl didelių duomenų rinkinių tvarkymo yra techniškai sudėtingas, tačiau valstybės narės turi bendrą tikslą – atitinkamomis apsaugos priemonėmis grindžiamą tvarką, kuri leis Europolui tinkamai remti valstybės nares modernių technologijų, kurioms būdingas didelis tvarkytinų duomenų kiekis, amžiuje. 8 komponentas dėl Europolo duomenų apsaugos tvarkos suderinimo su Reglamentu (ES) 2018/1725 buvo aptartas dviejuose posėdžiuose, o tekstas buvo peržiūrėtas siekiant atsižvelgti į tam tikrus valstybėms narėms susirūpinimą keliančius klausimus. Galiausiai, paskiausiame posėdyje, kuris įvyko 2021 m. birželio 1 d., pirmininkaujanti valstybė narė pateikė antrą kompromisinį pasiūlymą dėl trečiųjų šalių informacijos įvedimo į SIS, kad būtų rastas sprendimas, kaip pašalinti pastebimą informacijos spragą, ir būtų galima gauti pakankamą valstybių narių paramą. Dėl šių klausimų reikalingas tolesnis darbas, tačiau jie gali būti išspręsti dar iki birželio mėn. pabaigos.

9. Dabartinę padėtį ir pagrindinius valstybių narių susitarimo dėl atskirų derybų komponentų kriterijus galima apibendrinti taip:
- a) **Bendradarbiavimas su privačiais subjektais (1 komponentas):** valstybės narės susitarė dėl tam tikrų Komisijos pasiūlymo papildymų ir patikslinimų, pavyzdžiui, skirtų užkirsti kelią bet kokiam kišimuisi į finansinės žvalgybos padalinių darbą, atliekamą pagal šiuo metu jiems taikomą teisinę sistemą. Europolo valdyba turi nustatyti papildomas taisykles ir gaires, pavyzdžiui, dėl klausimo, ar privataus subjekto įsisteigimo valstybė narė turi būti automatiškai laikoma valstybe nare, kuriai aktualus keitimasis duomenimis su juo. Kalbant apie bendradarbiavimą su privačiais subjektais internetinių krizinių situacijų metu, buvo pateikti paaiškinimai siekiant išvengti Europolo ir valstybių narių pastangų dubliavimosi.
 - b) **Didžiųjų duomenų tvarkymas (2 komponentas):** šiuo metu valstybės narės svarsto sprendimą, kad išsamiau paaiškintų Komisijos pasiūlymo tikslą – užtikrinti, kad Europolas galėtų atlikti išankstinę didelių duomenų rinkinių analizę, kad nustatytų, kurie iš juose esančių duomenų yra suderinami su jo įgaliojimais ir gali būti toliau tvarkomi, taip pat užtikrinti, kad Europolas galėtų padėti valstybėms narėms jų prašymu atlikti tyrimus, nepriklausomai nuo to, ar atitinkami duomenys yra suderinami su Europolo reglamento II priedu, jei prašymą pateikusioms valstybėms narėms leidžiama pačioms tvarkyti tuos duomenis. Pirmiau minėtu sprendimu iš dalies nukrypstama nuo tyrimo bylos medžiagos apibrėžties ir vietoj to tiesiog daroma nuoroda į tyrimo duomenis, atitinkamas situacijas išsamiau paaiškinant atitinkamose konstatuojamosiose dalyse.

- c) **Inovacijos (3 komponentas):** valstybės narės paaiškino, kad reikia suteikti Europolui tinkamus išteklius, kad jis galėtų atlikti vis svarbesnį vaidmenį inovacijų, patenkinant Europos teisėsaugos poreikius, srityje. Kita vertus, valstybės narės sutinka, kad Europolui neturėtų būti pavedamas joks vaidmuo atliekant tiesioginių užsienio investicijų tikrinimą, kaip iš pradžių siūlė Komisija. Kalbant apie duomenų, perduotų Europolui prieš įsigaliojant šiam iš dalies keičiamam reglamentui, naudojimą, valstybės narės nori užtikrinti, kad Europolas galėtų naudoti ankstesnius duomenis mokslinių tyrimų ir inovacijų tikslais tik tuo atveju, jei duomenų savininkas su tuo sutinka, neatsižvelgiant į tai, ar tai būtų daroma *en bloc*, ar įgyvendinant atskirus mokslinių tyrimų ir inovacijų projektus. Baigiamuosiuose derybų etapuose delegacijos diskutuoja, ar šis susitarimas turėtų būti grindžiamas atsisakymo dalyvauti, ar sutikimo dalyvauti sistema.
- d) **Trečiųjų šalių informacijos įvedimas į SIS (4 komponentas):** Teisėsaugos darbo grupėje ir Keitimosi informacija TVR srityje darbo grupėje įvyko keletas diskusijų siekiant nustatyti pagrindinius sprendimo, kuriuo būtų sudarytos sąlygos trečiosioms šalims įvesti informaciją į SIS, kad ja galėtų naudotis pirminės grandies pareigūnai, parametrus. Valstybės narės nepritarė pirmam bandymui rasti kompromisą išlaikant paties Europolo informacinius perspektyvumus ir numatant papildomas apsaugos priemones, palyginti su Komisijos pasiūlymu (taikyti tik tiek, kiek tai susiję su terorizmu, ir apsiriboti patikimomis trečiosiomis šalimis ir galbūt tik gavus aiškų valstybės narės prašymą). Atsižvelgusi į tai, pirmininkaujanti valstybė narė dabar pateikė antrą kompromisinį pasiūlymą, pagal kurį Europolas teiktų paramą analizuojant ir tikrinant trečiųjų šalių informaciją, kad galėtų pasiūlyti, kurią informaciją valstybės narės turėtų įvesti į SIS. Šią nuostatą papildytų ataskaitų teikimo mechanizmas, kad būtų stebima su Europolo pasiūlytais perspektyvumais susijusi padėtis. Šiuo metu valstybės narės vis dar diskutuoja dėl šio sprendimo.

- e) **Bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis (5 komponentas):** valstybės narės sutinka, kad reikia siekti didesnės pažangos nustatant struktūrinio bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis galimybes, nei iš pradžių siūlė Komisija. Tuo pagrindu įtraukta nuostata, remiantis Eurojusto reglamento pavyzdžiu, kad būtų sudarytos galimybės perduoti duomenis trečiosioms šalims, kurių atžvilgiu tinkamos apsaugos priemonės dėl operatyvinių asmens duomenų apsaugos būtų numatytos teisiškai privalomame dokumente arba kuriose tokios priemonės, remiantis Europolo savarankišku vertinimu, būtų pripažintos veikiančiomis. Ši galimybė suteikiama tik gavus Europolo valdybos leidimą.
- f) **Europolo ir Europos prokuratūros santykiai (6 komponentas):** palyginti su pirminiu Komisijos pasiūlymu, valstybės narės sutinka, kad reikia labiau suderinti atitinkamas galiojančio Europos prokuratūros reglamento nuostatas ir svarstomą naują nuostatą. Tiek rezoliucinėje dalyje, tiek atitinkamoje konstatuojamojoje dalyje išbrauktos nuorodos į aktyvią paramą, kaip ir nuorodos į paramą baudžiamajam persekiojimui, kurios buvo laikomos nesuderinamomis su Europolo įgaliojimais. Kita vertus, siekiant užtikrinti, kad duomenų savininkai išlaikytų visišką būsimo savo duomenų perdavimo, be kita ko, Europos prokuratūrai, kontrolę, įtrauktos nuorodos į valstybių narių pateiktos informacijos naudojimo apribojimus.
- g) **Europolo prašymas pradėti nusikalstamų veikų tyrimus valstybėse narėse (7 komponentas):** valstybės narės prieštarauja Komisijos pasiūlymui išplėsti Europolo galimybę prašyti atlikti tyrimus įtraukiant tuos atvejus, kai tai būtų susiję tik su viena valstybe nare, ir nusprendė grįžti prie dabartinės Europolo reglamento formuluotės, pagal kurią bent dviem valstybėms narėms turi būti aktualus atitinkamas nusikaltimas, patenkantis į Europolo tikslų taikymo sritį.

- h) **Europolo duomenų apsaugos tvarka (8 komponentas):** Komisijos pasiūlymą iš esmės sudaro anksčiau atskiros Europolo duomenų apsaugos tvarkos horizontalusis suderinimas su Reglamentu (ES) 2018/1725 dėl fizinio asmens duomenų apsaugos Sąjungos institucijoms tvarkant asmens duomenis. 2021 m. birželio 1 d. posėdyje Komisija pateikė išsamius paaiškinimus dėl kelių valstybių narių raštu pateiktų klausimų, o Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas (EDAPP) padarė bendro pobūdžio pranešimą apie Europolo reglamento poveikį duomenų apsaugai. Jau atlikta pirma atitinkamų nuostatų peržiūra, paaiškinant apie išankstines konsultacijas dėl naujų tvarkymo operacijų rūšių, nuotraukų tvarkymo, kiek tai susiję su biometrinių duomenų apibrėžtimi, taip pat dėl tikslingo valstybių narių pareigūnų prieigos prie kai kurių duomenų išplėtimo. Šiame skyriuje taip pat padaryta įvairių techninių pataisymų.
- i) **Kitos nuostatos, neįtrauktos nė į vieną iš pirmesnių komponentų (9 komponentas):** šio derybų komponento nagrinėjimas dar nepradėtas. Į jį įtrauktos įvairios naujos nuostatos ir pakeitimai, pavyzdžiui, dėl Europolo paramos EMPACT veiklai, su didelės vertės taikiniais susijusiems tyrimams ir intervencijos padaliniais, taip pat dėl Europolo bendradarbiavimo su OLAF, ENISA ir FŽP. Pirmininkaujanti valstybė narė planuoja šiuos klausimus spręsti kituose Teisėsaugos darbo grupės posėdžiuose, kurie vyks 2021 m. birželio 14 d. ir 21 d.

III. IŠVADA

10. Per šį pusmetį padaryta labai didelė pažanga, o delegacijos toliau analizuoja pasiūlymą ir paskesnius pirmininkaujančios valstybės narės teksto patikslinimus techniniu lygmeniu. Nepaisant pasiūlymo sudėtingumo, pirmininkaujanti valstybė narė tebėra visapusiškai pasirengusi tęsti darbą likusias šio semestro savaites, kad būtų užbaigta nagrinėti kuo daugiau pirmiau nurodytų derybų komponentų ir būtų gauti (daliniai) įgaliojimai deryboms su Europos Parlamentu.
 11. Atsižvelgiant į tai, Nuolatinių atstovų komiteto prašoma pateikti šią pažangos ataskaitą Tarybai, kad ji susipažintų su šiuo dokumentu 2021 m. birželio 7–8 d. posėdyje.
-